

Vesa Kallio kesk ym.

Kirjallinen kysymys eläinluottojen valtiontakauksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Tällä hetkellä eläinten hankinta lihantuotantoa harjoittaville maataloille rahoitetaan usein eläinluotoilla, joita myöntävät isot teurastamoyritykset yhteistyössä OP Yrityspankin kanssa. Esimerkiksi Atrian kautta otettavassa eläinluotossa, jota OP Yrityspankki rahoittaa, korkomarginaali on noin 3,5 % + 3 kk Euribor (teurastamon täysin rahoittamana korko olisi prosenttiyksikön korkeampi), vaikka osuuskunnat (Lihakunta ja Itikka) takaavat luoton täysin. Käytännössä näillä takauksilla ei ole kuitenkaan vaikutusta korkoon, eli todellinen riski on pieni, mutta siitä huolimatta korkotaso pysyy korkealla.

Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että tuottajat jäävät sidoksiin yhteen toimijaan ilman mahdollisuutta kilpailuttaa rahoitusta. Lisäksi laina-aika on usein rajoitettu, mikä pakottaa tuottajat myymään eläimet tiettyinä ajankohtana eikä myyntiä voida ajoittaa markkinoiden parhaaseen hintatilanteeseen.

Tästä tilanteesta johtuen tuottajien piiristä on noussut kiinnostusta mallista, jossa luoton takaisinmaksu tapahtuisi samassa suhteessa eläinten teurastuksen ja siitä saatavien tulojen kanssa. Tässä yhteydessä on noussut esille, voisiko valtiontakausta hyödyntää nykyistä paremmin pankkirahoituksen kilpailuttamisessa tai voisiko muuten luoda edellytyksiä kilpailun lisääntymiselle markkinoilla? Lisäksi valtiontakauksen parempi hyödyntäminen voisi luoda edellytyksiä tuottajaorganisaatioiden muodostamiselle ja niiden toiminnan vahvistumiselle. Tällä hetkellä tuottajaorganisaation muodostamisen esteeksi muodostuu edellä kuvattu malli eläinluotoista.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millaisia muita ratkaisuja voisi olla, jotta rahoituksen ehdot eläinluotoissa vastaisivat paremmin todellista riskiä ja tukisivat markkinoiden kilpailua,

aikooko hallitus parantaa lihantuottajien asemaa eläinluottoihin tarjottavan valtiontakausjärjestelmän kautta,

aikooko hallitus edistää rahoitusmallia, jossa eläinluoton takaisinmaksu seuraisi paremmin eläinten teurastuksen ja myynnin aikataulua,

aikooko hallitus selvittää eläinluottojen rahoitusmallia, jossa riippuvuutta teurastamoihin ei olisi, ja

Kirjallinen kysymys KK 97/2025 vp

millaisia muita ratkaisuja hallitus näkee eläinluottojen rahoitusehtojen kohtuullistamiseksi ja markkinoiden toimivuuden parantamiseksi?

Helsingissä 2.4.2025

Vesa Kallio kesk
Timo Mehtälä kesk